

1928 K 944

DISPUTATIO

De

*Difficilima, utilissima, maximeq; con-
troversa questione,*

**AN PROPRIA
UNIUS REI ALTE-
RI REALITER COMMU-
NICARI POSSINT.**

Quam

*Deo Opt. Max. docente & ducente, Amplissi-
mae facultatis Philosophicae Collegio
subente*

In inclyta VViteberga

PRO LOCO

*In facultate Philosophica sibi assignato,
publico Examine subicit*

M. BALTHASAR FURMANUS

*VVitteb. Saxo. Al. El. Fac. Philo-
sophicae Adjunctus*

RESPONDENTE

JOHANNE NICOLAO

SCHULINO Gnodtstadiensi Franco,

Prelo Richteriano, Anno M. DC. XIX.

1619

V I R I S

Admodum Reverendis, Cla-
rissimis, Excellentissimis

Dn. FRIDERICO BALDUINO

Facult. Theolog. Seniori, Pastori
ac Superintendenti.

Dn. BALTHASARI MEISNERO

Dn. M. ERASMO SCHMIDIO.

Illis S. S. Theologiae Doctoribus celeberrimis, ejusdemq. in Academia Leucorea Professoribus Publicis, & religionis synodice Lutheranae propugnatoribus acerrimis: huic Graecae Linguae ac Mathematicarum Professore meritoissimo, atq. alumnorum Electoralium Inspectori gravissimo

Dominis, Inspectori, Mecanatibus, Praeceptoribus meis aeternum colendis, suspiciendis

ὁμνία ἢ hoc Philosophicum

**Gratitudinis, observantiae, honoris & amoris
ergo inscribere volui**

Johann Nicolaus Schulin.

THESIS I.

Duo sunt genera hominum circa philosophiæ majestatem, ejusq; Verum-
usum errantium: Alterum eorum, qui philoso-
phiam damnando nobilitatem ejus maculant, qui
omnem non solum philosophiæ cognitionem, sed
& omnium Philosophorum consuetudinem ejurarunt, qui phi-
losophiam ineptiis suis indignissimo risu traducunt, ac omnem
ejus majestatem & utilitatem proscriptam & miserabili fato sub-
latam cupiunt. Alterum eorum, qui non nisi principia philoso-
phica crepando, illisq; malè utendo, omnia secundum illa prin-
cipia aestimare, & nihil, nisi quod cum illis conveniat, admittere
volunt.

II.

Utrumque hoc genus hominum, (quorum alterum Ne-
gligentium, alterum Malè utentium non incommode appellari
posset) sedulò fugiendum est; à Cujuscunque enim parte steteris,
non solum philosophiæ sed & ipsius sacratissimæ Theologiæ ma-
jestatem sordescere videbis.

III.

Non audiendæ sunt foedissimorum hominum voces,
quas in omina philosophiæ cantant, & quibus philosophiam
conspurare conantur. *Eximiam enim philosophiam esse nemo nisi ex
barbaris igrorat, Euphorm. Satyr. in Icon. anim. p. 293.*

IV.

*Quomodo barbara erit philosophia, que sola effecit, ne barbarus
esset orbis? Idem parte 2. Sat. p. 173. Cui Humanitas nomen suum accom-
modavit, Idem p. 171. que nos à pecudum vilitate seducit & cognationis
nostre cum cælo admonet. Idem in ap. 74. que in penetrabilibus regum
nata, quam ipsi principes principatus sui ornamentum, calamitatis solatium
habere, Idem parte 2. Satyr. p. 170.*

V.

Ab hoc fastigio philosophia nullis contemptorum & osorum machinis dejici poterit, nec tristes isti Censores eam ex scientiarum utilissimarum albo debebunt. Euph. part. 2. pag. 167.

VI.

Imò cum ars non nisi ignorantem osorem inveniat, & philosophia neminem præter rusticum vulgus fugiat, Idem lib. dicto p. 173. osores illi philosophiæ suæ ignorantæ ipsi sunt indices, quod ad philosophiæ interiora nunquam penetrare aut potuerint aut voluerint, & nunc damnatâ omni spe eandem addiscendi in ingrata quiete senescere, quam philosophiæ dignitatem agnoscere ac utilitatem profiteri malint.

VII.

Neque tamen propterea, quod philosophiæ necessitatem & utilitatem contra contemptores factam testam volumus, contrarii vicii macula nobis aspergenda est, quasi Theologiæ Reginam illam constituendam velimus.

VIII.

Faciunt hoc illi, qui ipsas res divinas, immenso disputando studio dum evolvere volunt, miserius impediunt, qui ad fastum subornata philosophiæ cognitione veluti anhelus in ipsius Theologiæ culmen ascendunt, totum orbem despiciunt, tanquam soli integri & soli sapientes, qui suam sententiam velut plebiscito jubent veram esse & à suis ubique propugnari.

IX.

Nimis audax est hæc philosophia, quæ omnia sceptrâ Theologica aliquot hominis laceßere non veretur: non tam philosophiæ quam Hæreticorum sanam philosophiam aut non intelligentium aut malè utentium hoc vitium est, qui placitis suis tanquam veneno suavissimo intinctas mentes è philosophia in Theologiam deducunt, & alienam potentiam ad sui erroris defensionem armant.

X.

Istiusmodi Hominum vitium ipsa philosophia fingenda non est; Bona ea est, modo quis rectè uti norit. Ut enim aliâ mens

mens mala in suspicionibus gravis veneno suo partum de innoxio flore quarit Euphor. apol. 62. sic isti homunciones erroribus suis in Theologia de innoxia Philosophia partum & alimentum quarunt.

XI. Eludant ergo alii, ut volunt, majestatem philosophiæ per contemptum barbaris ac incultis ingeniis horrentes & hunc demum virilem animum & nobilitate dignum existiment, qui Musas omnes, adeoque Philosophiam ut vilem, ineptamque, refugerit, Euphor. hon. 435.

XII. Abutantur alii Philosophia, eandem aut male docti, aut ad natum & auctoritatem aliorum sapientes, quantum ipsis per veros Philosophiæ cultores licet, nos tamen nec Philosophiam veram nec verum ejusdem usum relinquemus, sed illam nobiscum ad Theologiam velut ad nobiliorem mercatum circumducimus; *Neg. enim animi nostri cognitione philosophica, tam levi sarcina, opprimuntur.* Euphoc. in apol. 75.

XIII. Vix autem convenientius problema dari visum fuit, quo & Philosophiæ dignitatem contra Olores & verum ejusdem usum contra abutentes ostendere possimus, quam istud propositum, quo, an unius rei propria verè & realiter communicari possint, controvertitur.

XIV. Ex hujus scientiæ trunco virgulti luxuriant, quorum usus non tantum in Philosophia sed ipsa Theologia est maximus: quod nemo nisi controversiæ hujus inter Lutheranos & Calvinianos ægnarus, negare audebit.

XV. Non ergo in lite sterilissima jam versamur, sed in materia, quæ diligentissimo examine non indigna. Novimus enim judicium illud Demosthenis severum, qui gravissima vituperatione dignos judicabat, qui abundantis in rebus ociosis ac pensu uallius, inopes sunt in pulchris & utilibus: Isti enim, præterquam quod languidum, & eneruatam gerunt animum Seneca l. 5. ep. 39. insuper naturæ suæ decoctores sunt nequissimi Scal. Exerc. 325.

A 3.

XVI. Quam-

Quamvis autem existiment Calviniani, ineptissime sibi hanc controversiam moveri, quasi nemo illius enucleationem aut laboriosius quaesivisset, aut decisionem feliciter invenisset, & quaestionem hanc à se adeò excusam, ne quisquam amplius à quoquam de ea discere possit: Ideò simpliciter in quaestionis hujus decisione affirmativam nostram naturæ ordini adversam esse scribere non verentur.

Nos tamen in hac disputatione contra ipsos affirmativam nostram, qua *propria unius rei alteri verè & Realiter communicari posse statuimus* exemplis aliquot, ex ipsius naturæ meditullio depromptis, demonstratam dabimus, ut Calviniani negativæ suæ falsitatem liquidò cognoscere possint, ne apud se solos Philosophiæ domesticum esse, aut omnes Musas felicifacinores apud se in custodia haberi existiment; ut mihi hoc de Jesuitis dictum Euphroniis in apol. p. 28. de Calvinianis uti liceat.

Itaq; *subjectum nostræ quaestionis* quod attinet, ex Isagoge Porphyrii vulgò quadruplex acceptio enumeratur, diciturq; propria. 1. quod *πῶς ἴδεται μόνω*, sed non *τῶ παντί* ut Geometram esse, 2. quod *τῶ παντί*, sed non *τῶ μόνω*, ut bipedem esse, 3. quod & *τῶ παντί* & *τῶ μόνω*, sed tantum *ποτέ*, ut canescere, 4. quod *τῶ παντί* *ἢ καὶ μόνω, καὶ αἰεί*, ut esse risibile, inest.

Ista tamen divisio Proprii non adeo accurata videtur, quia primus modus cum tertio ferme coincidit, quod enim soli sed non omni inest, idem ac quod soli inest, sed non semper: Ideò alia divisio Proprii ex Aristotele s. Top. c. 1. accuratior & commodior assumitur, quæ proprium aliud *πρὸς ἑτερον*, aliud *ποτέ*, aliud *ἀπὸ λῶς* dicitur.

Proprium, πρὸς ἑτερον dictum est, quod tantum in comparatione consistit & solùm respectivè & in collatione ad aliud, quod proprio isto caret, alicui tribuitur: Hoc modo Esurire, sitire, dormire, nasci, Pati, propria sunt hominis, nimirum: in collatione ad DEUM, etiamsi nec soli homini nec semper competant.

XXI.

Proprium *potè* dictum est, quod omni & soli speciei sed non semper convenit. Eiusmodi propria à nonnullis Actualia vocantur, & nihil sunt aliud, quàm illi actus secundi seu operationes ex potentis naturalibus seu actu primo provenientes, quæ non necessària sed contingentes, ideoque separabiles sunt.

XXII.

Hoc modo ridere & flere proprium est hominis sed tantum *potè* quia homo nec semper ridet, nec semper flet. Zoroaster enim natus statim risit, nunquam autem ille, qui propterea dictus fuit Agelastus, quia actus aptitudinis in quolibet individuo non est necessarius Scal. Ex. 750. f. 3.

XXIII.

Proprium à se *lòis* seu *dei* dictum, est, quod uni soli rei, semper & perpetuo competit, ac sine ulla aut loci aut temporis exceptione inest, ut cum illa re, cui inest, reciprocari ac converti, ac à positione vel remotione huius proprii ad positionem vel remotionem ipsius speciei concludi possit.

XXIV.

Eiusmodi proprium à nonnullis proprium Potentialè, perfectum, *ἐπιγαώδες* & *ἀναγκαστόν* dicitur; estque nihil aliud, quàm illa potentia naturalis seu actus illi primi, à quibus operationes seu actus secundi profluunt: Tale proprium in homine est potentia ridendi, flendi, loquendi; in animalibus; potentia loco movendi; in igne, potentia urendi, lutendi, calefaciendi.

XXV.

Hisce paucis pro subjecti explicatione præmissis, omnes has res proprii significationes nos acceptare, & per propria non solum propria tertiæ sed & primæ & secundæ significationis intelligere dicimus: in hac enim questione etiam, quod actus est transiens, & quod in respectu ad aliam rei alicui competit, proprii nomine venit.

XXVI.

Prædicatum questionis quod attinet, circa illud duo ad meliorem questionis intelligentiam prænosceda veniunt; 1. *qualis communicatio hic intelligatur*; 2. *Qualia subjecta, inter quæ communicatio fieri dicitur, esse debeant.*

XXVII.

XXVII.

Non Communicationem à communi dici ipsum Etymon docet: Commune enim est Unum quid, quod plura participant, unde bonum commune, quo multi fruuntur, dicitur: Et communicationis unius rei à pluribus possessio & usurpatio, brevissime quidem sed & rectissime describitur.

XXVIII.

Communicatio hæc à nonnullis duplex statuitur, *verbalis*, quando subjecta nil nisi nomina propriorum communia habent, quam communicationem tropo aliquo affectam esse oportet: *Realis*, quando duo subjecta de ipsis propriis verè participant. Nos illà, tanquam cassa aliqua nuce rejecta, hanc nostræ considerationis propriam esse dicimus.

XXIX.

Subjecta, in quibus communicatio debet fieri, non sola refectione diversa, sed distincta substantiæ esse debent: *Excluditur ergo 1. Communicatio duorum accidentium*, quæ fit, quando duo accidentia in uno subjecto concurrunt, in eoque copulantur & de se invicem in concreto prædicantur, ut quando dico, Theologus est Philsophus.

XXX.

Excluditur 2. Communicatio inter substantiam & accidens, quæ fit, quando id, quod competit accidenti, tribuitur substantiæ & de ea prædicatur, eò quòd hoc accidens substantiæ inhereat: sic difficulter consistere terminis propriis tribuitur substantiæ, cui inest, cum tamen aliàs humiditatis sit proprium.

XXXI.

Excluditur 3. Communicatio generis & speciei, qua proprium generis communicatur speciei, vel speciei proprium individuo: Genus enim quia est quiddam universale & ad speciei essentialem constitutionem requiritur, ac in ejusdem definitione continetur, hinc quicquid generi competit, idem quoque speciei per communicationem generis competit.

XXXII.

Excluditur 4. Communicatio rei & oppositi, quæ est inter partem & totum, per quam communicationem toti communicatur proprium partis & de eo prædicatur.

XXXII.

XXXIII.

Excluditur 5. Communicatio κατὰ σύγχυσιν, qua proprium unius mixtibilis tori, quod ex mixtione ortum est, communicatur & de eo prædicatur. Talis communicatio est in hydromelite, cui inest & de quo prædicatur dulcedo propter commixtionem, & dulcedinem communicatam.

XXXIV.

Subiecta autem realiter diversa, inter quæ communicati- onem faciendam esse thesi 1. 4. diximus, cum sint duplicia, quædam ἀπὸνδύατα, separata seu disjuncta, quæ non quidem omni- contactu carent, sed tamen nec ita sunt conjuncta, ut unum alte- rum intima quadam περιχώρησι pervadat: quædam συνδεδου- ασμένα unita & conjuncta, inter quæ ista mutua περιχώρησις da- tur, nobis hoc in loco non de illis, sed his subiectis sermonem esse præmonitum volumus.

XXXV.

Ergo iterum removetur 1. Communicatio κατὰ μέτεκφασιν, secundum transgressionem, quando communicatum communi- cans deserit, & ad illud, cui communicatur, transit: sic sonus con- cionatoris auditoribus, & donum principis donantis ei, cui do- natur, communicatur.

XXXVI.

Removetur 2. Communicatio κατ' ἀλλοπίωσιν, quæ quidem non ipsum Communicantis proprium propagatur, sed similis qualitas, seu effectus, numero diversus, in altero producitur, eique cõmunicatur. Talis communicatio fit, quando per genera- tionem pater animam & corpus, quando præceptor discipulo suam eruditionem, quando DEUS Creaturis suam bonitatem communicat.

XXXVII.

Removetur 3. Communicatio κατὰ χεῖρισιν, qua id, quod est & manet unius proprium, utendum datur alteri, & sic cum eo communicatur, quo sensu amicorum omnia communia, nimirum ratione usurpationis, esse dicuntur.

XXXVIII.

His modis omnibus rejectis, dicimus subiecta Communi- catio-

B

cationis, de quibus nobis sermo est, esse quidem substantias realiter distinctas non tamen disjunctas, sed sese invicem mutua quadam *αλληλογησι* & intima pervasione penitus amplectentes; quæ communicatio Græcis *κοινωνία κατὰ συνδύασιν* & *ἐνωσιν* dicitur, & fit, quando unius rei proprium propter unionem alteri subjecto ad communem possessionem, usurpationem & denominationem, sine sui vel multiplicatione vel transfusione, realiter confertur.

XXXIX.

Et hæc est illa communicatio, quæ omnibus Calvinianis odiosa est, & cujus nullum in toto naturæ ordine exemplum dari posse clamitant, unico illo fine, ne divina illa dona Carni Christi communicata concedere cogantur: Absque hac enim, huius problematis applicatione si foret, non adeo curiosi in negativa sua defendenda forent.

XXX X.

Quamvis verò nunquam nobis animum induxerimus, divina illa dona carni Christi communicata ex Philosophia probare (Hanc enim sola autoritate sacre scripturæ nixi, etiam si omni naturæ cursui in totum contrariaretur, firmissimè credemus) Tamen quia Calviniani *λόγῳ* propria Carni Christi communicata esse ex eo præcipuè negant, quod talis communicationis exemplum nullum profus in tota rerum natura inveniatur; Ut effati istius falsitas appareat, talem propriorum communicationem aliquot exemplis ex ipsa natura petitis demonstrabimus.

XLI.

Primum communicationis istius exemplum suppeditat nobis Corpus & Anima. Hæc sunt subjecta distinctissima; Unum n. ex nihilo Creatum, alterum ex limo terræ creatum est, unum materiatum, alterum materiæ expers, unum ex elementis compositum, alterum simplicissimum & omni compositione carens, unum incorruptibile & immortale, alterum corruptibile & mortale, unum Spiritus, alterum Corpus est, unum formæ, alterum materiæ rationem habet.

XLII.

Et tamen corpori omnia animæ propria propter factam unionem communicata sunt, quæ propria animæ humanæ cum
sunt.

sint triplicia, vivere, sentire, intelligere, hæc singula corpori communicata esse ordine nunc ostendemus.

XLIII.

Præmittimus autem vitam (quatenus nimirum sumitur pro actu primo) esse facultatem animæ propriam, idque facile probamus ex eo, quod corpus & anima separatim non vivat; quod tamen futurum erat, si vita facultas corporis propria esset: quodque non omne corpus vivat, quod iterum futurum erat, si vita corpori esset propria, quia τὸ καθ' αὐτὸ τὸ κατὰ πρῶτον præsupponit.

XLIV.

Hinc quia corpus cum anima conjunctum est & dicitur vivere, ipsum vitam habere necesse est: (omne enim dici requirit inesse) Vita illa, qua vivit corpus, corporis propria non est, ut ex præcedenti thesi clarum est. Ergo corpus per communicationem vitæ ab anima accepta vivit. Ergo propria quædam communicari posse concludimus.

XLV.

Sensum quoque corpori ab anima communicari probatum est facillimum: Corpus enim cum anima conjunctum est & dicitur sentiens, ergo sensum habere necesse est. Si sensum habet, habet eundem vel ex se & proprietate naturali, vel ex alio & beneficio communicationis. Non ex se & proprietate naturali (aliàs enim non solum omne corpus, sed & corpus humanum ab anima separatim sentiret) ergo ex alio & beneficio communicationis, nimirum ab ipsa anima. Ergo potentia sentiendi propria animæ sensitivæ à corpore possidetur. Ergo propria quædam communicari posse concludimus.

XLVI.

Facultatem quoque intellectivam etiam corpori, omnibusque ejus partibus communicatam esse non absurdè statuitur, & facillimè colligitur ex eo, quod corpus & omnia membra animam habeant communicatam. Ergo etiam omnes animæ potentias, ergo & potentiam intelligendi: quia anima à suis potentiis, aut una potentia ab altera separari nequit, sed individuo nexu conjuncta sunt, scilicet inseparabili passu consequuntur.

XLVII.

Hinc Scaliger Exerc. 307. sect. 37. affirmare non dubitavit, intellectum etiam in pedibus esse: quæ intelligendi potestas licet per pedes non exeratur, nec in pedibus ulla ejus actio appareat, ob arctissimam tamen cohaesionem corpori omnibusque ejus partibus adesse certissimum est, quia anima ubicunque est, ibi tota est.

XLVIII.

Hinc ipse Aristoteles lib. 1. Eth. cap. ultimo ait, quandam partem animæ hominis per se ratiocinari, quandam per participationem, nimirum appetitum sensitivum, qui ad corpus pertinet. Ex quo Cla. Phil. Jacob. Martini in prælectionib. contra Keck. pag. 294. & 487, acutissime probat, facultatem sensitivam, licet ex se sit ἀλογος & irrationalis, fieri tamen rationalem per participationem & communicationem, quia cum facultate λογική in homine conjuncta est. Et hæc de primo exemplo.

XLIX.

Alterum exemplum. quo Communicatio propriorum probari potest, à ferro & igne desumimus: Hæc 1. per naturam sunt distinctissima & diversissima. 1. Quia ipso genere & definitione differunt; ignis n. substantia corporea simplex, ferrum autem mixta est. 2. quia unum alteri in actu existenti, advenit; ferrum enim quando ignis ei advenit, suam formam specificam habet. 3. quia unum existentiam ab alterius existentia separatam habet, ignis enim sine ferro & ferrum sine igne existere potest. L.

II. Lux, igneus ille candor seu rubor, quo ignis splendet, & potentia urendi igni sunt propria: quicquid enim è duobus uni per naturam competit, illud hujus est proprium: Atqui lux & vis urendi è duobus uni, igni nimirum & ferro duntaxat competit; quia ignis per naturam suam lucet & lucidus est, ferrum verò opacum & nigrum. Ergo lux & vis urendi per naturam suam igni est propria. Hinc Arist. 2. de par. ani. c. 2. Ferrum, lapidem & cætera similia simpliciter calida esse negat, cum sua natura sint frigida. LI.

III. Et tamen ferrum sua natura opacum & nigrum verè & realiter, lucet & urit, quia de se lumen & splendorem spargere &

& ad motam materiam, ad urere ipsi sensus testantur, Ergo propria ignis ferro communicata esse necessum est: ferrum enim sine luce verè & realiter lucere, sine calore verè & realiter calere & urere non posset.

LII.

Quod majoris evidentia gratia hoc Syllogismo stabilimus: Ferrū ignitū urit 1. aut luce sibi per naturam insita, 2. aut luce ab igne in ipso producta, 3. aut luce ipsius ignis in ferro existentis, quæ lux igni est propria, ferro verò per Unionem communicata. Non primum, quia ferrum per se nigrum & opacum, non nisi ignitum & sic accidentario lucet. Non secundum, quia lux illa aut per Emanationem aut per transmutationem produceretur.

LIII.

Non per Emanationem, quia non lux sed lumen à luce emanat: Non per transmutationem, quia sic ferrum ab igne accenderetur & in ignem converteretur, & duæ contrariæ qualitates eodem subjecto per Inherentiam inessent: Ergo tertium, nimirū ferrum luce ipsius ignis in ferro existentis, ipsi luci propria, ferro autem communicata, lucere relinquitur.

LIV.

Breviter: Qui ferrum ignitum verè & realiter lucere & urere negat, omnibus sensibus bellum indicit, & id efficit, ut videns non videat, adeoq; non curiosa refutatione, sed sensuali testimonio indiget, dignusq; est, qui ferro ignito ustuletur, donec sentiat, videat, intelligat & fateatur, ferrum ignitum & urere & lucere. Et hæc de exemplo Altero.

LV.

Tertium exemplum, quo propriorum Communicatio confirmari potest, desumitur à materia & forma, cujus actus communicatur materiam. Id quod probatur 1. Quia materia & forma ad unum reale, incommunicabile constituendum concurrunt, & ad unum suppositum uniuntur, Ex quo illa inter se communicari posse colligimus, quia ex duobus incommunicabilibus unum incommunicabile constitui nequit, & ex duobus in actu positis, unum fit actu compositum.

LVI.

Imò nisi forma sese materiam communicaret, & materiam

B

3

actua-

actuaret, & sic cum materia unum compositum constitueret, unum aliquid ex materia & forma fieri non posset: quia materia, per suam naturam communis & in determinata est, per formam autem limitatur & restringitur.

LVII.

2. Quia materia & forma sese in constituto aliquo certo supposito permeant & pervadunt, ita ut nulla plane particula materiae reperitur, quae non informata dici possit. Ex qua intima, & arctissimaque permeatione Communicatio evidentissime colligitur, ut hinc forma toti materiae, omnibusque ejus partibus vere & realiter communicata sit: Haec enim *περιχωρήσιμος* natura est, ut ea, quae sese permeant, permeando invicem communicent.

LVIII.

3. Quia de materia forma praedicatur & materia informata dicitur, quod non nisi propter illam unionem fieri posse certissimum est. Ex hac denominatione seu ex hoc modo praedicandi Communicatio invicissimè colligi potest. Ubi enim talis est praedicatio, ut unum ab altero denominetur, ibi omnino & unio & Communicatio praesupponenda est.

LIX.

Ex qua communicatione formae cum materia priorum Communicatio ulterò sequitur: Quia enim materia & forma ad ad unum suppositum constituendum concurrunt, quia arctissima *περιχωρήσιμος* conjuncta sunt, & unum ab altero denominationem accipit. Imò quia materia *διωρίμεως*, forma verò *ενπεριχειρα* rationem habet, hinc propria formae materiae communicata esse concludimus: Communicata enim essentia omnia quoque essentialia consequentia & proprietates, communicatis his ipsa quoque illarum actio communicatur.

LX.

Et haec sunt praecipua exempla philosophica cum additis rationibus, quibus negativam Calvinianorum everti & veram ac realem priorum Communicationem sufficientissimè probatam dari firmissime statuimus: Cui negativae ipsorum nunquam subscribemus, nisi fundamenta nostra eversa viderimus.

LXI.

Exemplis hisce philosophicis Theologi exempla Theologica, propter

propter quæ hæc ex philosophicis disputari solent, addunt, & i. hypostasin. 2. majestatem λόγος propriam carni, 3. passiones carnis proprias τῷ λόγῳ verè & realiter communicatas esse contra Calvinianos demonstrant; quæ nos hic prolixè addere instituti nostri ratio non permittit: Nobis n. communicationem propriorum ex philosophicis demonstrasse sufficiat; applicationem ad exempla Theologica cuilibet liberam relinquentes.

LXII. Interea in gratiam Calvinianorum, ut quam lubricis & sibi ipsi non constantibus fundamentis negativa ipsorum nitatur, quivis possit colligere, unicum adhuc fundamentum ex ipsorum Calvinianorum hypothesi addemus: Si enim fundamentis Calvinianorum nostram stabiliverimus sententiam, exinde certior em futuram non præter rem statuimus.

LXIII.

Disputant ipsi ἀρτοκλασίας seu Panisfragij Ceremoniam in sacra cœna ad eò esse necessariã, ut ipsam essentiã cœnæ truncari & mutilari affirmare non vereantur, nisi panis in ipso dispensationis & administrationis actu frangatur. Videatur Keck. l. 3. Syst. Theol. 8. p. 455.

LXIV.

Hanc sententiam Lutherani quando respondent, stare non posse, propterea quod forma quanta esse, in partes dividi, & jam tota, jam mutila vel dimidiata dici non possit: Hic, cum nulla elabandi rimula inveniatur, errorem errore potius cumulare quam veritate victas manus dare maluit. Hinc formas quasdam esse μερικαῖς & divisibiles statuunt, à quibus una pars abesse queat, sic ut tota essentia non pereat sed remaneat, licet non integra sed manca & imperfecta.

LXV.

Hac sententia Calvinianorum de formarum divisibilitate, licet absurdissimã & falsissimã, nunc ut verã uti, & ex hac ipsorum sententia contra ipsos propriorum Communicationem stabilire & ipsorum negativam evertere placet.

LXVI.

Si forma (ut statuunt Calviniani) est divisibilis, Eandem quantum esse oportet; quia omne divisibile est quantum. Si quanta est & divisibilis forma, conveniet eidem quantitas vel

καθ'

καθ' ἐσσωτῶν & per essentiam, vel καθ' ἑαυτοῦ vel per communicationem; plures enim modos habendi nec ipsi Calviniani dabant.

LXVII.

Non autem per Essentiam, quia omnis forma consistit ἐν αὐτῷ Arist. lib. 2. Metaph. c. 7. Intensionem ac remissionem non recipit; Scaliger Exerc. 12. sect. 2. nec patitur divisibilitatem, Idem lib. 1. de plantis p. 93. sed est indivisibilis, Exerc. 106. sect. 2. Id quod & saniores Calviniani negare non audent, Timpl. lib. 1. Met. c. 2. quaest. 7.

LXVIII.

Ergo per Communicationem & propter unionem cum materia. Si hoc, qua scientia aut conscientia Communicationem propriorum Calviniani negare possint, mihi nondum liquet. Si verò concedunt, ut certè concedere eos oportet, formam propter unionem cum materia fieri divisibilem, tum utique ipsam nostram sententiam ipsi probant.

LXIX.

Aut Ergo Calviniani negativam suam de Communicatione propriorum, aut affirmativam de divisibilitate formæ deserant, quia utraque consistere nequit: Hæc enim contradictionem involvere quilibet videt. Utrum verò tutius sit, ipsi Calvinianis deliberandum relinquimus. Interea nos disputationi huic finem imponimus, & argumenta, quæ in contrarium afferri solent, futurò examini reservamus. Christo, Cujus humanæ naturæ divina majestas communicata est, cujus caro majestate Deitatis glorificata, Aug. contra Felician. c. 11. sit ho-

nor, laus & gloria infinita
secula.

FINIS.

Errata Thesi 9. pro hominis lege syllogismus. th. 10. pro sangenda, l. tingenda. th. 11. pro hon. l. Icon. th. 12. pro natum, l. nutum. th. 29. pro rectione lege ratione.

WITTENBERG, Diss., ERGBO.,
1. 1612/1667

ULB Halle

3

005 377 20X

nicht verbewahren

W 177

W. H. Falger
Buchbinder:
Halle a. S., Nr. Altkönigsstr. 4

B.I.G.

Farbkarte #13

Inches
Centimetres

Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black

K 944

TIO

~~74~~ 64
F

,maximeq³ con-
ione,

OPRIA
I ALTE
COMMU-
SSINT.

ducente, Amplissi-
phica Collegio

iteberga

co

ica sibi assignato,
i subicit

FURMANUS

El. Fac. Philo-
unctus

ENTE

NICOLAO

tadiensi Franco,

mo M. DC. XIX.

19

